

A ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szeredán 13. Januariusban 1790.

Fazakastól mind fenekig elegyes.

A' F. Tsáfszár nem leg-egészségesebb -- Noha Fe-
rentz fő Hertzeg és ennek hites társa *Ersébeth*
Hertz. Afzizony a' múlt Vasárnap az Udvari Bálház-
ba nem tsak meg-jelenének, hanem tántzólának-is. —
Hogy a' Prufzszusnak háboruja van olly bizonyos,
mint 3-szor 3 — 9, a' többit ezután bővebben. F.
M. B. *Laudonnak* Tábori készülete jön-fel Magyar-
országából, mely ezen hónapnak végén Bétsben lé-
szen. Ez nem annak a' jele, mintha ezen leg-ből-
tsebb Vezér a' jövő esztendőben a' tsata piatzon
meg-jelenni nem kívánna; hanem némellyek itélete.

szerint más-felől fogja a' *Márs* hadi-kotzkáját forgatni. — A' Békelséghez igen kevés reménységek vagyon az idén a' dolgokat előre szemlélő Politikusoknak, a' mint ezt az Austriában ki-adott hadi-adó, mely izerint minden kétfzeresen fizeti azt, a' mit tavaly fizetett, es még a' Izólgálók-is fizetni fognak, bizonyítja. Ezen hadi-adóról költ rendeleti következő Levelünkben látni. — Egy Izóval a' Pruszizusnak háboruja van; az Anglus pedig ezen környüállatok között vagyon: „

Londonból ezt írják: „ Most az eiztendőnek éppen abban a' Izakalizában vagyunk, midón a' fegyverből minden hajókat le-szoktanak vetkeztetni, Angliában pedig minden hajót fegyverbe most öltöztetnek. A' ki kötő rév-partakon éjjel nappal sereglenek a' hajók és a' tengeri tsatához készüők. Mit jelentsen ezen szörnyü kézület? lehet kinek kinek gondolni, de nem bizonyos; azonban nem kis okanak kelletik lenni; mert az a' takaras *Gazda*, fő *Minister Pitt* ezt ok nélkül nem tselektizi. Az Austria Belgiumi mozgás nagyobb érzékenységet okozott itt mint a' Frantzia-orzági látma; melynek még bámúlásra méltó jó vége lészén. Egeiz Angliába közönségelsé tétetett, hogy egy Hazafi-is idegen szolgálatot nem vállalhat, söt ha idegen szolgálatban vagyon-is visszahivatik. Angliának háboruja van — de pénze is elég van; adós — de maga Orizagán kívül egy fél-pénzel sem; e' pedig tsak ollyon adótság, mint mikor az Atya a' fiának, vagy a' fiu az Attyának adós. — Lengyel-orizág esküszik, hogy néki *Mártiusnak* végére 150 ezer

ezer katonáinak talpon kelletik állani. — Nézd a' következő Kurirban a' Konstantinápolyi Tudósítást a' *Szultán* rendelkezéséről. — Mit tsinál Hollandia? Satit; de pénzt és hajót ad az Anglusnak. — Mit tsinál Portugallia? Itt-is a' Frantzia-orzági Pestistől tartanak; mivel a' Lisabonába származott Frantzia kereskedők, kik itt nagy számmal találtnak, már Nemzeti köntösbe öltöztek, mely az Udvarnak szemébe tűnéen rendelést tett, hogy a' Frantzia kereskedőkre figyelmezzenek. A' Frantzia környöl-állásokról itt az Ujság-Levelekben-is semmit irni nem szabad; és a' mellyek idegen Országból jönnek-is a' Harmintzadon mind meg-égettetnek. A' Királyné egy Levelet küldött maga minden Országabéli Püspökökhöz, hogy a' Népet Keresztényi és jobbágyi kötelekségekre intsek. Ezt a' bölts Királyné jól ítélte, hogy a' nép szive a' Papság' kezében: mert ez fel-bonthatja, ha akarja a' Királyi székeket is, de állandókká-is teheti azokat. Tehát méltán ezeket nevezhetjük a' békekségnek és edgyefségnek első lántz-szemeinek. — Belgium tsak ugy van a' mint lehet, és a' mint nem-is gondoltuk. *Timokról* ezt írják Budára, és onnan az Ujság-Levelek az egész Világra: „ Dec. 30-dikán érkezék egy Titat, mint Kurir, *Gládovából* Belgrádba, ki Feldmarшал Gróf *Vallisnak* egy Török irással lévő Levelet hozza, melynek értelméről még semmi bizonyost nem tudunk. Ezen Kurirnak beszéde-szerint, mint egy 10-ezerből álló Török Sereg a' *Timoknál* lévő *Brana-vátz* Szabad-fergét meg-támadván, azok között egy néhány 100-at le-vágott és el-szólesztett, és *Timok-*

gel minázni mondotnak. Mi végre? senki sem tudja, még titok. A' minákból azt itélik, hogy a' Várat akarnák ez által el-hányatni. — A' Lembergöl Dec. 20-dikán költ Levelek-szerint a' Galitsban öfzve-gyült 25 ezerből álló Ts. Királyi Sereget F. M. L. B. *Alvintzi* fogja vezérelni. A' Lembergiek tsudálkoznak ezen sok számból álló fegyveres népnek ide gyülésén, és az okát találgatják, de nem tudják. A' Regementek, mellyekből ezen Sereg fog állani, a' *Lembergi Levelek-szerint* ezek: Fő H. *Ferdinánd, Gyulay, Eszterházi Antal, Devins, Karajtzai, Haddik.* A' Tsászár Könnyü lovasai és *Valdek.* Ezen Seregek számos ágyukat visznek magokkal, és *Czamosfiban; Sianislovban, Brodiban és Tarnopolban* nagy Magazinumokat állittanak. — Dec. 18-dikán azt írják Temesvárról, hogy Bánáti Sereg, kinek Fő-Vezére G. *Vartenstében,* így fekszik téli szásban: „General G. *Vartenstében* Ur a' fő hadi-szállásnak nagyobb részével *Lugoson* marad. A' tábori Posta-hivatal a' *Comisáriátussal Temesvárt.* Ezen Várban vagyon Brigad. Gen. Májor *Ventháim, Alvintzinek és Devinsnek* 2 fertály Bataliomjával. A' *Ferentz* fő Hertzeg Regementje *Oroszházán, Anspakh* vasas *Szentmiklósban; Naszszau Varashelyt; Vürtemberg* Dragonyos Gyarmatban; a' *Vurmzer* Húzársji *Oppovában; Harrák Hatzfelden;* Az Erdödi Húzárnak 6 Sqvadroma *Vellentzben, 2 Szuppáneken, 2 Gládovában, Serviában; Lattermannah 1 Batal. Kládovában, 1 Bat. Boktsányban* a' Bánátban. A' *Bojér* Szabad-ferge *Cserneftöben Oláh-országban; Durláknak 1 Batal. az*

Allion hegyén, 1 *Fadtsétben*; Az *Illyriai Oláh* fe-
 regnek 1 *Bat. Szuppáneknél*, 1 *Méhádiánál*; *Devins-*
nek 2. *Bat. Orovitzában*; A' *Bronovetz Szabad-fer-*
ge-is Szuppáneknben és Méhádiában; *Rájszki Darav-*
ban nem mezfze *Káránsebeshez*; *Tertzi Lugosban*
Károly Versetzben; *Ferdinánd Toskóna Aradon*;
Langlois Lippában; *Stáin Ujj-Aradban*; *Eszterházy*
Miklós Ó-Aradban; a' *Tábori szekerefek Lugosban*.
 — A' tavallyi háboru alkalmatóságával a' Tö-
 rök Tartományokból 30-ezer Lélek takaradott a'
Hertzeg Potemkin jöszágába *Smilába* Lengvel-ország-
 ban; kik itt meg-telepedni akartak. — Az *Ujj-Or-*
sovánál volt Török hajók közzül 3 a' Dunán le-
 evedzett *Vidin-felé* azon kívül, hogy a' mié-
 inknek leg-nagyobb tüzelések-is azokat meg-gátol-
 hatták volna. Kéttség kívül segítség' kérni men-
 tek, minthogy a' *Porta* már rendeléft tett *Gládo-*
vának vizfsza-vételére; mellyet ha vizfsza-vehetné-
 nek, *Orsovának* nagy segítségére lehetne.

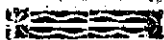
Erdély Dec. 22-dikén: „Semmi Ujsággal nem
 szölgálhatak egyébbel az *Urnak*, hanem azzal,
 hogy a' *Márkális* szék ebben a' *Vármegyében* meg-
 esett *Désen* ezen hónapnak 21-dikén, és igen szépen
 ment véghez. Az ő *Felsége* kívánságát örömeft tel-
 lyesfitette a' *Nemesség*. Ennek felette. — *Naszodon*
 már 5 esztendőtol fogva szüntelen terhes és bete-
 ges vala egy *Aszfzony*, de azon idő alatt a' szü-
 léft még-is haszontalanul várják vala, noha nagyon
 vastag vala. Az el-múlt hónapban darabonként
 szülé-el gyermekét, a' mellyet 5 esztendőtol fog-
 va a' *Méhében* hordozott, és az *Aszfzony* máig-is
 élet

életben vágyon. — „ A' Nagy Szamos a' jeget már egészen el-vitte, de most megint fogy és kemény hidegek járnak. A' Buza Bésztertzen és a' Nagy Szamos mellett, a' szép 4 és 5 máriás vékája. A' Török-búzának 14 garas; a' Zabnak 20 kr. a' Bornak vedre 4 máriás. — „ M. Jábrotzki Jánosné Afzfonyt Septembernek 2-dikára virradolag itten meg-ölte az Oláh Bérefse, egy Szabó Mária nevü Kolosvári főző Afzfonyával meg-edgyezve; a' pénzéért; de nem kaphatták-meg a' pénzt a' ládában, és mingyárt a' Vármegye szemes Tiszt Uraj által *Standrecht* tartatván ezen Gonosztévőkre, mind a'-kettőt helybe fel-akasztották; Illyen rosz gyümölsöt terem itt sok fa!

Városról Dec. 30-dikán. „ Zagráb Vármegyének V. Szolgabirája *Marjosevits* Ur a' Kulpa vizébe holt. Erre vala bízva a' tüzi-fának Károlyvárra való költöztetése, és midőn maga-is evezni kívánna, a' vízbe esett: — Pétsről is Dec. 26-dikán ezt írják: „ A' halandóság sokkal nagyobb erőt vett most rajtunk, mint máskor. A' napokban meg-halózék a' mi kedves Vármegye Notáriusunk *Petrotzky* Ur, életének leg-virágzóbb idejében. Azután meg-hala, és halva hozaték a' maga jószágába a' mi öreg Vitze Ispányunk *Huitsy* Ur, má pedig meg-hala ama nevezetes Poéta Káptalanbéli Pap *Agits* Ur. Nálunk tsak így van az állapot; egy nap-is úgy az égről le-nem megy, hogy 6 — 7 — 8 nevezetes halatjaink ne vólnának.

A' napokban egynéhányszor hószos tanátskozásban vala H. *Kaunitz Laudonnal*. Nevezetesen

a' múlt héten Szeredán 6 óráig mondotnak együtt tanátskoztaknak lenni. — A' Berlieni Udvar a' Varsóból 16. Dec. költ Levelek - szerint köti frigyét a' Portával frigyes Lengyel-orzággal, minden erejéből segítségét ígér ezeknek. — *Jasóból* azt írják Dec. 22-dikén: „Hogy a' *Muzkál Ukrániábn* vagynak, abban senki tovább nem kételkedhetik. Valójában, ízól az író, attól félhetünk, hogy ha a' Törökökkel békeiségünk talán is lenni, más felől égi-háborunk esik. — A' *Dívány Belgrádnak* el-veztését a' *Londani és Berlieni Udvaroknak* leg-ottan tudokra adta, és a' békeiség' közben járására kérte ezeket; mely olly hirtelen meg nem eshetik; mivel nagy gátok vagynak az útban. — Bétsbe naponként érkeznek a' környékből hozott Rékluták. 27-dik Decemb. írják *Párisból*, hogy a' *Szt. Dominiqueból* jött Levelek nem igen kedvesek. A' *Frantzia Colonufok*-is zenebonáskodnak; 12 kerületek már fegyvert fogtanak, és 4000 fekete Szeretsen legény áll edgyütt táborban; és márt annyira ment a' dolog, hogy innen a' *Frantzia Tisztvifelők* mind meg-fzöktenek. — *Lilló és Liefkenshoek* Várait; edgyiket Dec. 25 — a' másikat 27-dikén meg-vették a' zenebonások. — *Vesztfalidából*, azt írják *Lütikhből*, megint *Pruszszus* katonákat várunk, és ezen Hertzegségét fogják meg-fzállani — pedig ezek tsendességben vagynak — éless a' Politika!! — Most tsak álmodozunk; de minden órán Ujságot fogunk írni.